

โครงการเฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

ในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 72 พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ วันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ.2547 เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณ และพระมหากรุณาธิคุณ อันไพศาลต่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มูลนิธิสวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ จึงได้จัดสร้าง "โครงการเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 12 สิงหาคม 2547" บนพื้นที่ 12 ไร่ บริเวณด้านหน้าของสวนฯ โครงการดังกล่าวประกอบด้วย

1. อาคารเฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษา

สถานที่จัดนิทรรศการแสดงผลงานพระราชมรดกชิ้นต่างๆ เพื่อให้ประชาชนได้ทราบถึงพระราชปณิธานที่ทรงมุ่งหวังให้ร่วมกันอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อันก่อให้เกิดโครงการพระราชดำริต่างๆ อย่างมากมายครอบคลุมทั่วทั้งประเทศ

2. อาคารพรรณไม้ไทย เทิดไถ้ บรมราชินีนาถ

จัดแสดงพรรณไม้ไทยที่มีถิ่นกำเนิดในภาคต่างๆ ของประเทศไทย ประกอบด้วยอาคาร 3 หลัง ได้แก่

- อาคารพรรณไม้ภาคกลางและภาคตะวันตก
- อาคารพรรณไม้ภาคใต้และภาคตะวันตก
- อาคารพรรณไม้ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. สวนไม้หอมน้อมเกล้าฯ

ได้รวบรวมพรรณไม้หอมประเภทต่างๆ เพื่อการศึกษาและอนุรักษ์ ได้แก่ ประเภทที่มีดอกหอม เปลือกไม้หอม เนื้อไม้หอม ใบหอม ผลหรือเมล็ดหอม และยางหอม บริเวณเดียวกันนี้ ได้ปลูกพรรณไม้ในวรรณคดีให้เยาวชนได้ศึกษารวดเร็วไปกับศิษย์ไปพร้อมๆ กับศึกษารวดเร็วไปด้วย

4. สวนพรรณไม้อันเกี่ยวเนื่องกับสถาบันพระมหากษัตริย์

ได้รวบรวมพรรณไม้อันเกี่ยวเนื่องในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้แก่ พรรณไม้วชิราภรณ์ พรรณไม้วชิราภรณ์ที่ทรงโปรดและพรรณไม้วชิราภรณ์ที่เกี่ยวเนื่องกับโครงการพระราชดำริต่างๆ นอกจากนี้ยังได้จัดปลูกพรรณไม้ที่มีประวัติความเป็นมาเกี่ยวเนื่องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ อาทิ ใบไม้สีทอง จำปาขาว มะม่วงมหาชนก ฯลฯ ตลอดจนพรรณไม้ที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศไทย และได้รับพระราชทานอนุญาต ให้ตั้งชื่อตามพระนามาภิไธย เช่น ก้านกัณท์ทิล จำปีสิรินธร สิรินธรวัลลี ฯลฯ

5. สวนพระมหากษัตริย์คุณ เพื่อผู้พิการทางสายตา

เพื่อเผยแพร่พระมหากษัตริย์คุณในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงมีน้ำพระทัยเปี่ยมด้วยพระเมตตาต่อประชาชนทุกหมู่เหล่าอย่างเท่าเทียมกัน มูลนิธิสวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ จึงได้จัดสร้างสวนสำหรับผู้พิการทางสายตาขึ้นเป็นแห่งแรกในประเทศไทย เพื่อให้ผู้พิการทางสายตาได้มีโอกาสเพลิดเพลินท่ามกลางธรรมชาติพร้อมกับการเรียนรู้และสัมผัสพืชพรรณไม้กลิ่นหอมประเภทต่างๆ

ประวัติความเป็นมา

ในโอกาสสมทวงฉลองเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ครบ 5 รอบ ในวันที่ 12 สิงหาคม 2535 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 2 และ 29 มกราคม 2534 ให้กระทรวงคมนาคมดำเนินการจัดสร้างสวนสาธารณะในลักษณะสวนป่าบนที่ดินของการรถไฟฯ บริเวณถนนกำแพงเพชร 2 เขตจตุจักร กทม. เนื้อที่ 200 ไร่ น้อมเกล้าฯ ถวายในโอกาสกษัตริย์คุณมหามงคลนี้เพื่อพระราชทานให้เป็นสถานที่พักผ่อนและเรียนรู้ของประชาชนทั่วไป

เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์จึงได้จัดตั้งมูลนิธิขึ้น เพื่อจัดหางบจากภาครัฐและเอกชน มาสนับสนุนการจัดสร้างและรับมอบสวนแห่งนี้โดยมูลนิธิฯ ได้เชิญกรุงเทพมหานครมาร่วมดูแลสืบไป

มูลนิธิได้รับพระราชทานพระราชนุญาตให้ใช้ชื่อว่า "มูลนิธิสวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ H.M. QUEEN SIRIKIT PARK FOUNDATION" จัดทะเบียนเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2534 โดยมี ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นประธานกรรมการ นายกิตติรัตน์ ศรีวิสารวาจา เป็นที่ปรึกษา และ ดร.จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา เป็นเลขาธิการ

ป่าเล็กในเมืองใหญ่

สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ เป็นสวนสาธารณะของมหานครที่จัดสร้างให้เป็นสวนป่าพฤกษศาสตร์มุ่งเน้นการจัดการตามหลักระบบนิเวศและความหลากหลายของพืชพรรณไม้ เพื่อให้เกิดระบบนิเวศที่สมบูรณ์เช่นเดียวกับผืนป่าธรรมชาติ

ปัจจุบันนี้ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ ได้มีสภาพแวดล้อมเป็น "ป่าเล็กในเมืองใหญ่"

ที่สมบูรณ์แล้ว พร้อมทั้งจะเป็นแหล่งให้ความรู้ ความเข้าใจในธรรมชาติวิทยาและระบบนิเวศ ที่ทุกคนสามารถเข้าเยี่ยมชมสัมผัสได้ เป็นแหล่งสรรพวิทยาการด้านพืชพรรณและสิ่งแวดล้อม พลาเนตัมสมบูรณ์ ปลูกจิตสำนึกเยาวชนและประชาชน เกิดความรักและตระหนักถึงคุณค่าและความงามของทรัพยากรธรรมชาติของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเป็นสายใยให้ร่วมกันสานต่อพระราชปณิธานในสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ช่วยกันรักษาทรัพยากรอันมีค่านี้ไว้ให้ดำรงอยู่สืบไป

■ ปอ สายชุม/ภาพ

